

Det hellige vand i Sct. Knuds Kilde

Nabo til både erhverv og boliger er Sct. Knuds Kilde. Og hjørringensere og andre gode vendelboer har i århundrede valfartet til området omkring det, vi i dag kender som Sct. Knuds Erhvervspark og Sct. Knuds Park i Hjørring. For helt tilbage i Middelalderen strømmede folk til Sct. Knuds Kilde, der udsprang i det kuperede terræn. Kilden var navngivet efter Hertug Knud - Knud Den Hellige - og vandet blev betragtet som både helligt og helbredende for stort set alle dårligdomme.

Sct. Knuds Kilde blev besøgt helt op til sidste halvdel af 1800-tallet. Men så blev troen på det hellige vand mindre og mindre, og i 1887 blev Sct. Knuds Kilde kastet til.

Dengang lå området et stykke vest for Hjørring. Det var byens fattigjord, og omkring århundredskiftet gik museumsmanden Lønborg Friis i spidsen for at få lavet en folkepark på stedet.

I 1903 blev kilden gravet fri igen. Der blev anlagt en dam, og en del af området blev tilplantet med nåletræer. I 1904 kunne Hjørring Kommune indvi Sct. Knuds Kilde som et cirka ni hektar stort fritidsområde.

Få år senere blev der anlagt yderligere et par søer, og der blev opstillet 22 minde-sten for "fremragende Vendelboer og betydningsfulde Begivenheder i Vendsyssels Historie".

I 1930'erne begyndte en udskiftning af nåletræerne med løvtræer - et projekt, som varede flere årtier. Under Anden Verdenskrig blev der bygget et friluftsteater i parken. Det blev de første år brugt flittigt, men i midten af 1960'erne blev vedligeholdelsen af det opgivet. I 1992 blev scenen renoveret og bruges nu hvert år af Hjørring Sommerspil.

Fra kartofler over Nescafé til MODERNE ERHVERVSPARK

1950-60

SCT. KNUDS ERHVERVSPARK

CALUM

Vestre Havnepromenade 21 · 9000 Aalborg
Tlf. 98 12 67 00
www.calum.dk

CALUM

Kartoffelprisernes

Sådan så den nyopførte fabrik ud i 1920, da andelshaverne i Hjørring Amts Andels-kartoffelmelsfabrik startede produktionen. Allerede få måneder senere gik fabrikken konkurs.

Egentlig var det kartoffelprisernes himmelflugt under Første Verdenskrig, der var årsagen til, at de første bygninger blev opført i det område, der blev kendt som Nestlé-fabrikken - og som vi i dag kender som Sct. Knuds Erhvervspark i Hjørring.

For i krigens sidste år besluttede en flok af egnens landbrugere at stifte et andelsselskab og starte en produktion af kartoffelmel. Arealet lidt vest for Hjørring blev købt. Landmændene troede på projektet, og grunden tæt ved den nordøstlige del af parkområdet Sct. Knuds Kilde blev købt rigelig stor, sådan at der var plads til udvidelser. I 1920 startede produktionen på Hjørring Amts Andels-kartoffelmelsfabrik.

Men allerede på det tidspunkt var kartoffelpriserne nede igen. Efter krigen var der ikke den samme efterspørgsel efter kartoffelmel - og slet ikke til den pris, som andelshaverne i Hjørring havde forventet. Så efter kun få måneders produktion gik fabrikken konkurs.

Fabrikken stod tom i nogle år, men i 1923 blev både bygninger og grund købt af det danske selskab The Crown Butter Export Company. Det fusionerede året efter med det gamle smørfirma L. E. Bruun, og i 1924 startede produktionen af mælkepulver og kondenseret mælk.

himmelflugt

I 1933 blev der tid til fotografering af fabrikkens ansatte foran fabriksbygningerne. Yderst til højre i vest står fabrikkens direktør Hyldtoft

Og i modsætning til kartoffelmelet blev den nye produktion en succes. Ikke kun gav det arbejdspladser - men egnens landmænd leverede masser af mælk til fabrikken. I 1925 forarbejdede fabrikken over seks millioner kg mælk.

Under Anden Verdenskrig satte besættelsesmagten sig på en stor del af produktionen af mælkekonserves og tørmælk. Det var årsagen til, at fabriksbygningerne flere gange under krigen blev udsat for sabotage.

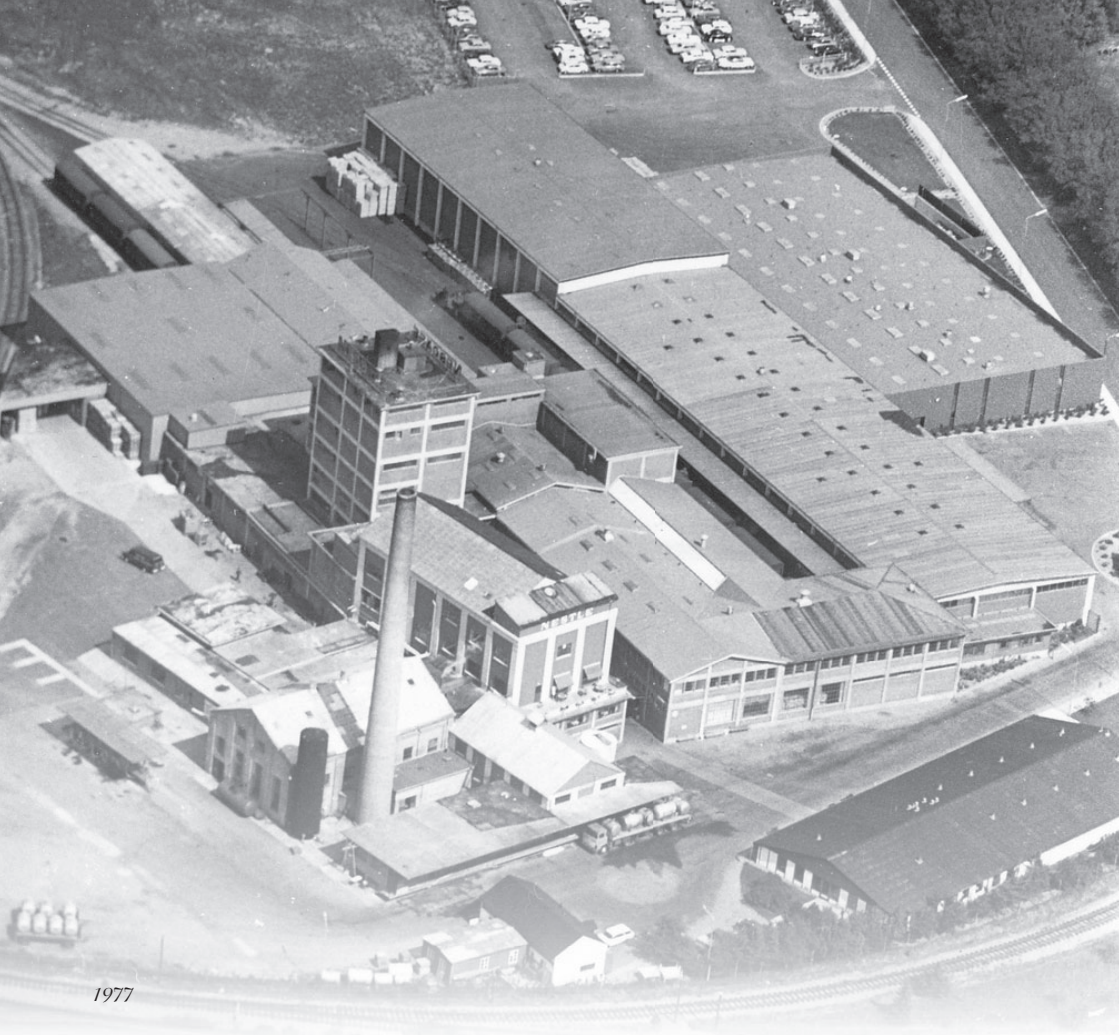

Under Anden Verdenskrig blev der fyret med tørv. Der skulle mange til, og tørvene blev opbevaret i store bunker og overdækket med presenninger uden for fabrikkens kedelrum

Nestlé køber fabrikken

Beliggenheden var også dengang ideel. Tæt ved Hjørrings centrum og med jernbanen lige ved siden af. Dengang var der spor helt ind til fabrikken, sådan at den færdige produktion let og hurtigt kunne transporteres til forbrugerne i hele Europa.

Og der var plads til de mange udvidelser, som Nestlé lavede i de efterfølgende år. Virksomheden blev Hjørrings største arbejdsplads - i begyndelsen af 1960'erne var der over 300 ansatte. I takt med, at der blev rationaliseret og moderniseret, blev produktionen større, sådan at antallet af ansatte var nogenlunde stabilt.

1977

Nogle år efter krigen overtog den internationale fødevarerkoncern Nestlé fabrikken i Hjørring. Nestlé blev startet i 1866 i Schweiz af Henri Nestlé, og i 1937 etablerede virksomheden sig i Danmark med Nestlé Nordisk A/S.

I Hjørring fortsatte Nestlé produktionen af især kondenseret mælk på dåse, af tørmælk - og senere af Nescafé. Pulverkaffen blev mere og mere populær og var vel det produkt fra Nestlé i

Hjørring, som danskerne kendte bedst. I mange år blev hele det nordiske marked forsynet med Nescafé fra Hjørring. Men produktionen stoppede i slutningen af 1960'erne. Det blev for besværligt at rense anlægget, når det skiftevis skulle bruges til tørmælk og til Nescafé. Og der var problemer med at komme af med resterne af de mange kaffebønner. Tørmælksproduktionen fortsatte, og senere blev der også lavet masser af kakaopulver.

1977

Med kendskab til fortiden skaber man fremtiden

Men i 2003 opgav Nestlé produktionen i Hjørring og lukkede fabrikken. Hele området og alle bygningerne blev i 2004 købt af Calum Ejendomsaktieselskab. Området er på cirka 125.000 kvm., hvoraf de 25.000 kvm. er under tag.

Enkelte af bygningerne er helt tilbage fra 1920'erne - men op til slutningen af 1970'erne udvidede Nestlé fortsat. Da Nestlé lukkede i 2003, blev en lille del af fabriksproduktionen dog bevaret: Dåsefabrikken, som Nestlé byggede i 1972 og udvidede i 1979, er der fortsat. Virksomheden ejes af den hollandske koncern Impress.

Billeder er venligst udlånt af
Historisk Arkiv, Vensyssels Historiske
Museum, Hjørring

Calum renoverer nænsomt de stolte bygninger

Calum Ejendomsaktieselskab samarbejder med det anerkendte arkitektfirma Kjaer & Richter om en flot renovering af de stolte og markante gamle fabriksbygninger til en erhvervspark med plads til institutioner, kontorer og let industri.

“Komplekset er en væsentlig del af Hjørrings historie og en vigtig del af vor Kulturarv”

Derfor skal så meget som muligt af de oprindelige bygninger og deres arki-

tekoniske værdier bevares - samtidig med, at de naturligvis moderniseres efter dagens krav til flot og moderne erhvervsbyggeri.

Og der er masser af muligheder. Blot er det en betingelse, at det ikke giver problemer med naboerne - hverken med lugt, støj eller anden forurening. Der er rigelig med parkeringspladser, og naboskabet med jernbanen udnyttes fortsat: Hirtshalsbanen har et trinbræt tæt ved Sct. Knuds Erhvervspark.

Renoveringen af en del af fabriksbygningerne er færdig. Jobcenter Hjørring og Retten i Hjørring er flyttet ind. Jobcenter Hjørring i Søjlehallen og Tårnet, Retten i Hjørring i Mælkehallen, Kontorhuset og Kedelhuset. Så allerede nu er der faktisk flere arbejdspladser i området, end da Nestlé var på sit højeste.

Renoveringen af de øvrige bygninger fortsætter, og samtidig planlægges - også i samarbejde arkitektfirmaet Kjaer & Richter - nybyggeri ved siden af de gamle bygninger. Det nye bliver selvfølgelig lavet sådan, at det falder flot ind sammen med de renoverede fabriksbygninger.

Hjørrings industrielle kulturarv

Hjørring er af Kulturministeriet udpeget som en af Danmarks fire kulturarvskommuner.

Det indebærer blandt andet en sikring og udvikling af kulturværdierne. En af disse kulturværdier er industriens udvikling.

Nestlé-fabrikken er en væsentlig del af denne udvikling i Hjørring. Derfor har det været vigtigt for Calum A/S - i samarbejde med arkitektfirmaet Kjaer & Richter - at renovere de betydningsfulde gamle fabriksbygninger så nænsomt som muligt.

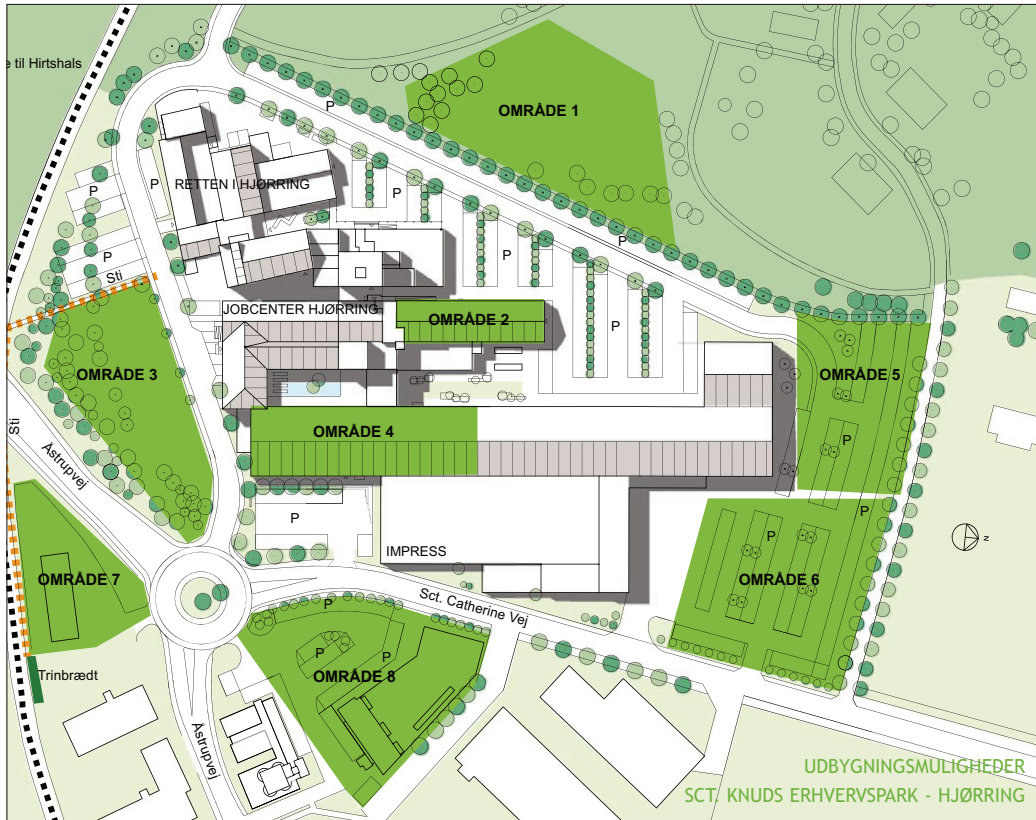
Også boliger med unik beliggenhed

Men der bliver også plads til boliger. På arealet mellem de gamle fabriksbygninger, skoven og anlægget har Calum ryddet et forvokset stykke skov og oprenset en tilgroet bæk - og skabt et helt unikt boligområde.

Sct. Knuds Park er Hjørrings nok mest eksklusive udstykning. Få minutters gang til Hjørrings centrum, tæt ved offentlig transport, indkøb, skole og institutioner - og alligevel midt i den stille natur og med et dyreliv, der kan give fornemmelse af at bo langt ude på landet.

SCT. KNUDS ERHVERVSPARK

Spændende etableringsmuligheder ved Hjørring Centrum

Område 1

2 etager
Byggemulighed 1.400 m²

Område 2

"Portnerhuset" kan indeholde
1.540 m²

Område 3 og 6

Samlet byggemulighed ca. 14.000 m²

Område 4

"Arkivet" kan indeholde ca. 2.600 m²

Område 5

5 etager, max. 17 m bygningshøjde.
Byggemulighed 2.300 m²

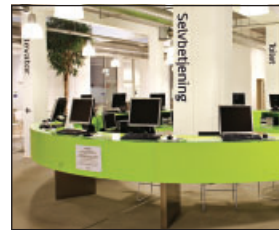
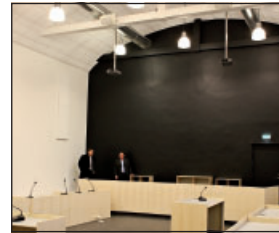
Område 7

Maksimal bygningshøjde 17 m
Byggemulighed ca. 780 m²
inkl. evt. eksisterende byggeri

Område 8

Maksimal bygningshøjde 17 m
Byggemulighed ca. 1.775 m²
inkl. evt. eksisterende byggeri

UDBYGNINGSMULIGHEDER
SCT. KNUDS ERHVERVSPARK - HJØRRING

På Hjørrings bedste placering tæt ved Centrum er der nu mulighed for at etablere sig i nybyggeri eller i lokaler tilpasset brugerne i de oprindelige flotte og meget markante rødstensbygninger.

En bred vifte af erhverv kan få deres fremtidige virke i Sct. Knuds Erhvervspark, blot man ikke skaber problemer i forhold til øvrige lejere og naboer. Det være sig i forhold til lugt, støj eller forurening.

Lejemålenes størrelse kan varieres. Samlet er der en udbygningsmulighed på over 23.000 m².

Område 1, 3, 5 og 6 er muligheder for nybyggeri med tilknytning til de eksisterende erhverv i området og med udsigt til pragtfulde grønne områder med søer og adgang til Sct. Knuds Kilde.

Område 2 og 4 udgøres af eksisterende bygninger, som i stil med Retten i Hjørring og Jobcenter Hjørrings lokaler kan indrettes i dialog med brugerne.

Område 7 og 8 bliver en del af et nyt bydelscenter, hvor blandt andet Hjørring Biocenter og en række butikker er etableret.

CALUM Ejendomsaktieselskab beskæftiger sig med udvikling af fast ejendom.
CALUM står for god arkitektur og kvalitet på de bedste beliggenheder.

Tlf. 98 12 67 00 · www.calum.dk